

Stan i perspektywy branży cukrowniczej w Polsce

Marcin Mucha - ZPC

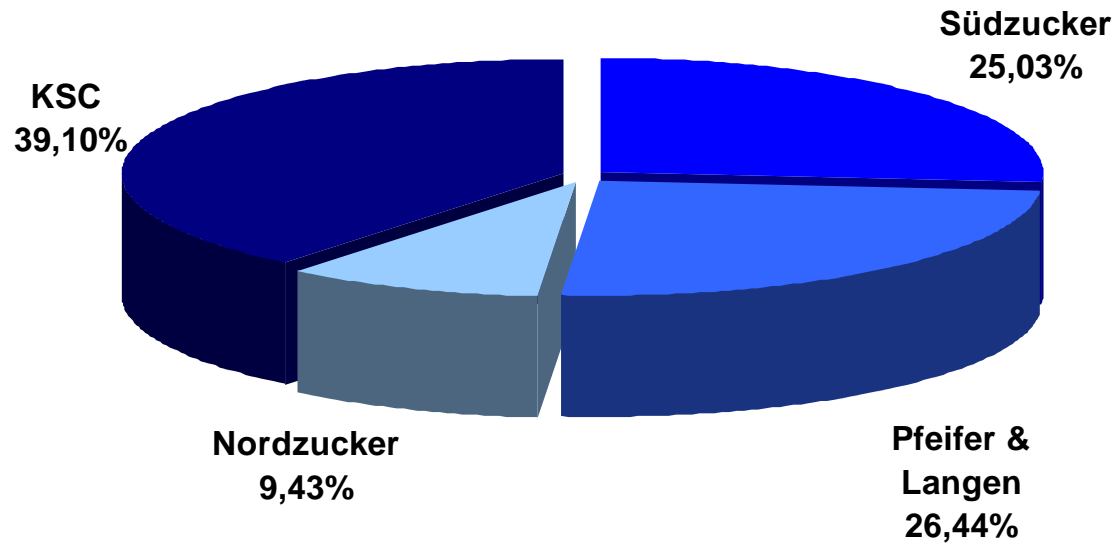

Kwoty produkcji cukru w Polsce w 2010/2011

<i>Spółka</i>	<i>2009/2010</i>	<i>2010/2011</i>	Udział w rynku [%]
KSC	549 632	549 632	39,10%
Pfeifer & Langen	371 621	371 621	26,44%
Suedzucker	351 870	351 870	25,03%
Nordzucker	132 485	132 485	9,43%
Ogółem	1 405 608	1 405 608	100,00%

Procentowy udział poszczególnych koncernów w rynku cukru w Polsce w 2010/2011

Udział Polski w kwocie produkcji cukru w UE w 2010/11

Kraj	Kwota na 2010/2011 [t]	Udział w kwocie UE-27 [%]	Produkcja [t]	Udział w produkcji UE-27 [%]
Francja	3 004 811	22,53	4 377 477	27,04
Niemcy	2 898 256	21,73	3 852 344	23,80
Polska	1 405 608	10,54	1 433 207	8,85
Wielka Brytania	1 056 474	7,92	1 115 000	6,88
Pozostałe	4 971 592	37,28	5 406 386	33,43
Ogółem	13 336 741	100	16 184 414	100

Okolo 3 mln cukru pozakwotowego

Ponad 65% produkcji

Produkcja pozakwotowa

- około 3 mln ton w UE
- nieznaczna ilość w Polsce

- ⇒ przeniesienie na kolejną kampanię
- ⇒ sprzedaż przemysłowi chemicznemu
- ⇒ możliwość eksportu w ramach limitu WTO (1,37 mln ton) poza granice UE

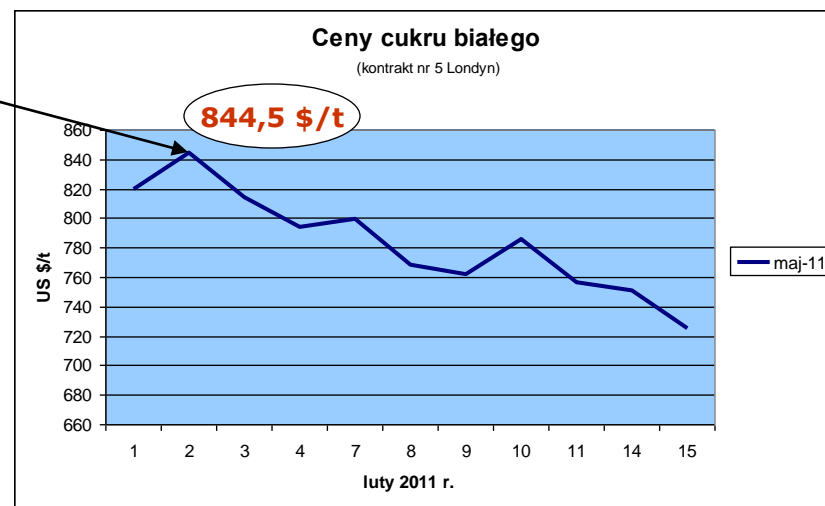
Wysokie ceny na rynkach światowych

- **cukier najdroższy w historii !**

Komisja zastanawia się nad
możliwością przekształcenia cukru
pozakwotowego na kwotowy bez
konsekwencji finansowych
(tzw. reklasyfikacja)

~~Paradoks.~~

~~Deficyt na rynku UE nie może być
uzupełniony przez nadwyżki produkcyjne~~

Kampania 2010/2011 w Polsce

KAMPANIA 2010/2011 (POLSKA)	
	Ogółem
Skup buraków (t)	9 959 783,65
Przerób buraków (t)	9 916 746,29
Plon buraków (t/ha)	52,19
Obszar uprawy (ha)	194 195,52
Liczba plantatorów	38 210
Średnia wielkość uprawy (ha)	5,30
Produkcja cukru (t)	1 433 207,77
Polaryzacja buraków (%)	16,41
Wydatek cukru (%)	14,53
Biologiczny plon cukru (t/ha)	8,57
Rzeczywisty plon cukru (t/ha)	7,78
Rozpoczęcie kampanii (data + cukrownia)	10.09.2010 Świdnica, Strzelin, Cerekiew
Zakończenie kampanii (data + cukrownia)	18.01.2011 Gostyń
Średnia długość kampanii (dni)	103
Średni dobowy przerób buraków (t/dobę)	96 466,40
Śr. dobowy przerób bur. na 1 cukrownię (t/dobę)	6 250,65
Liczba cukrowni aktywnych	18

Porównanie danych z kampanii 2009/10 oraz 2010/11

	2009/2010	2010/2011	różnica	różnica (%)	
Skup buraków (t)	10 848 636,30	9 959 783,65	-888 852,65	-8	↓
Przerób buraków (t)	10 848 216,70	9 916 746,29	-931 470,41	-9	↓
Plon buraków (t/ha)	56,98	52,19	-4,80	-8	↓
Obszar uprawy (ha)	191 627,92	194 195,52	2 567,60	1	↑
Liczba plantatorów	40 411	38 210	-2 201,00	-5	↓
Średnia wielkość uprawy (ha)	5,07	5,30	0,23	4	↑
Produkcja cukru (t)	1 606 023,93	1 433 206,77	-172 817,16	-11	↓
Polaryzacja (%)	16,80	16,41	-0,38	-2	↓
Wydatek cukru (%)	14,93	14,53	-0,40	-3	↓
Biologiczny plon cukru (t/ha)	9,61	8,57	-1,03	-11	↓
Rzeczywisty plon cukru (t/ha)	8,51	7,78*	-0,73	-9	↓
Średnia długość kampanii (dni)	109	103	-6	-6	↓
Średni dobowy przerób buraków (t/dobę)	99 581,08	96 466,40	-3 114,67	-3	↓
Śrdob. przer. bur. na 1 cukrownię (t/dobę)	6 648,52	6 250,65	-397,87	-6	↓
Liczba cukrowni aktywnych	18	18	0	0	↔

Restrukturyzacja rynku cukru w Polsce

Nazwa koncernu	Liczba wszystkich cukrowni wchodzących w skład grupy	Liczba cukrowni pracujących		Liczba cukrowni wyłączonych		Odsetek cukrowni wyłączonych
		09/10	10/11	09/10	10/11	
BSO	10	1	-	9	-	90%
KSC	27	7	7	20	20	78%
Nordzucker	6	2	2	4	4	67%
Pfeifer & Langen	11	3	4*	8	8	72%
Südzucker	22	5	5	17	17	77%
<i>Ogółem</i>	76	18	18	58	58	76%

*wraz z cukrownią Glinojock

Projekt rozporządzenia MRiRW w sprawie warunków zakupu i dostawy buraków cukrowych

2006 – 2010: Negocjacje w sprawie Porozumienia Branżowego

2008: Wypowiedzenie Porozumienia przez plantatorów

2010: Projekt rozporządzenia MRiRW regulującego warunki zakupu buraków

Stanowczy **sprzeciw** producentów cukru !

- Niezgodność z prawem wspólnotowym,
- Naruszenie zasad prawa krajowego (m.in. Konstytucja),
- Nadmierna ingerencja w rynek cukru w Polsce,
- Zignorowanie dotychczasowej praktyki wypracowanej przez rolników i producentów,
- Uwzględnienie interesu tylko jednej ze stron,
- Negatywne konsekwencje dla rynku cukru w Polsce,
- Negatywny wpływ na finanse państwa,
- Liczne wady merytoryczne.

= **destabilizacja rynku cukru w Polsce**

Reforma rynku cukru

2005	Porozumienie polityczne na poziomie UE
2006-2007	Pierwszy rok obowiązywania reformy, Fundusz Restrukturyzacyjny zaczyna funkcjonować
2007-2008	Drugi rok obowiązywania reformy, UE przyjmuje zmiany, które mają zachęcić branżę do korzystania z Funduszu
2008-2009	Trzeci rok obowiązywania reformy, prawie wszystkie państwa zrzekają się kwoty do Funduszu
2009-2010	Czwarty rok obowiązywania reformy, wypłata rekompensat, Fundusz kończy swoją działalność
2014-2015	Obecne regulacje przestają obowiązywać

**Polska
przeciwna
reformie
w takim kształcie**

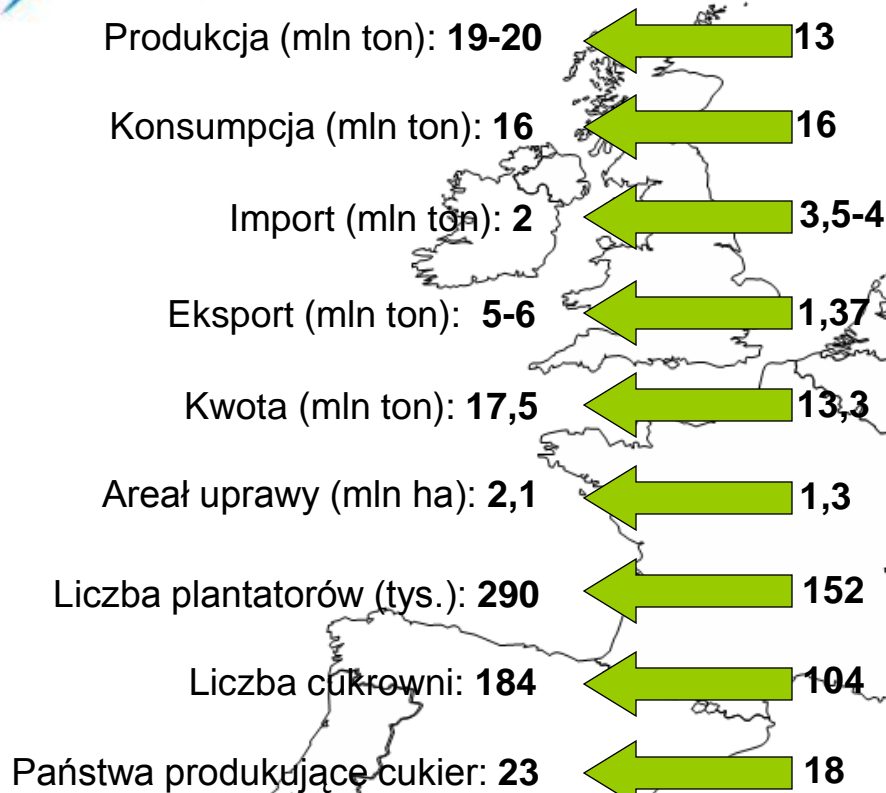
**Kształt WPR
po 2013 r.**

Co dalej?

UE - sytuacja po reformie

Unia Europejska drugim importerem cukru na świecie

Polska - sytuacja po reformie

Polska importтером netto cukru

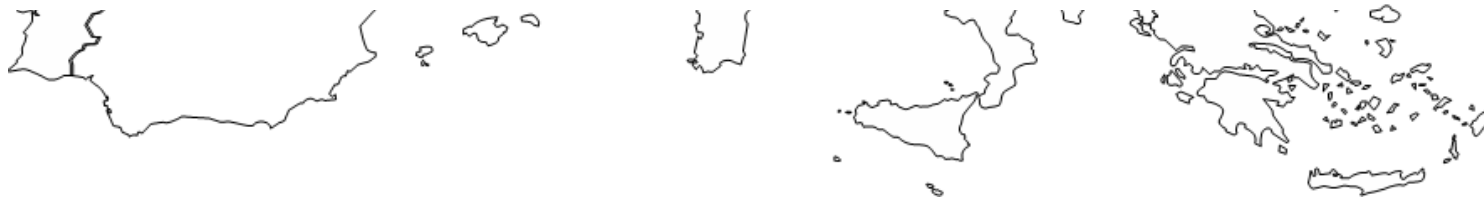
Konsekwencje reformy rynku cukru

- Redukcja kwot produkcji (o 5,8 mln ton),
- Obniżenie dochodowości całej branży (spadek cen, duże obciążenia finansowe)
- Zaprzestanie produkcji w 5 państwach członkowskich,
- Koncentracja produkcji (produkcja 75% kwoty w 6 państwach członkowskich),
- Poprawa konkurencyjności sektora kosztem dużych producentów (Polska)
- Mniejsza liczba cukrowni (zamknięcie 40% zakładów),
- Mniejszy eksport (brak dopłat do eksportu),
- Większy import (UE importerem netto cukru – sprowadza 20% swoich potrzeb)
- Mniejszy areał upraw (o 800 tys. ha),
- Mniejsza liczba plantatorów (o 138 tys. rolników),
- Redukcja miejsc pracy (o 40 tys.),
- Inwestycje w alternatywną produkcję (rafinerie, biogazownie),
- Inwestycje w zakłady poza UE,
- Dostęp do tańszego cukru dla przetwórców (spadek cen),
- Brak wpływu na ceny cukru w sklepach,
- Otwarcie rynku na kraje LDC/AKP

Gospodarcze

Finansowe

Społeczne

Ocena reformy rynku cukru przez Europejski Trybunał Obrachunkowy

W raporcie specjalnym „*Czy reforma rynku cukru osiągnęła swoje główne cele?*” ETO stwierdził:

- główny cel reformy, czyli zagwarantowanie przyszłej konkurencyjności branży cukrowniczej Unii Europejskiej, nie został w pełni zrealizowany (do rezygnacji z kwot zostali zmuszeni również konkurencyjni producenci cukru m.in. działający w Polsce)
- zwiększyła się zależność Unii Europejskiej od importu,
- zakładana obniżka cen nie przekłada się na ceny cukru dla konsumentów,
- opóźnienia we wdrażaniu środków na rzecz dywersyfikacji mających na celu stworzenie alternatyw dla produkcji cukru oraz w wypełnianiu zobowiązań środowiskowych.

Zalecenia Trybunału:

- Komisja i Państwa Członkowskie mają podjąć pilne kroki w celu zagwarantowania, aby środki na rzecz dywersyfikacji były szybko wykonywane i przyniosły zamierzony efekt.
- Komisja Europejska powinna zaproponować środki zmierzające do usunięcia sztywności i ograniczeń obecnego systemu kwotowego, które niekorzystnie wpływają na konkurencyjność plantatorów i producentów.

Kształt Wspólnej Polityki Rolnej po 2013 roku (I)

Według Komisji Europejskiej:

Konieczne uwzględnienie współczesnych wyzwań obejmujących bezpieczeństwo żywności, wydajność zasobów, zrównoważony rozwój oraz zmiany klimatyczne.

"Komisja Europejska nie wystąpi z inicjatywą zmierzającą do przedłużenia systemu kwot po 2014/2015 roku,, - Jerzy Plewa podczas spotkania, na którym prezentował założenia ramowe wspólnej polityki rolnej po 2013 roku.

Według producentów cukru:

Sektor wymaga stabilności, przewidywalności i pewności prawnej, które pozwolą na prowadzenie zrównoważonej i konkurencyjnej produkcji oraz umożliwią producentom cukru odgrywanie aktywnej roli nie tylko na rynku wewnętrznym UE, ale też na poziomie światowym

Odpowiedzialny nadzór regulacyjny nad tym specyficznym rodzajem produkcji jest nieodzowny, ponieważ same mechanizmy rynkowe nie są w stanie zapewnić osiągnięcia globalnych celów bezpieczeństwa żywności, stabilności podaży i zrównoważonej produkcji.

Kształt Wspólnej Polityki Rolnej po 2013 roku (II)

5 najważniejszych punktów dotyczących przyszłości wspólnej organizacji rynku cukru :

- **Zarządzanie podażą w UE.**
W przypadku cukru potrzebny jest odpowiedni system zarządzania podażą. Powinno się wprowadzić siatkę bezpieczeństwa wobec coraz bardziej nieprzewidywalnych i zmiennych warunków na rynku UE.
- **Umowy kontraktacji na buraki.**
Ważne jest zachowanie ram prawnych określających zasady zawierania umów przy zapewnieniu plantatorom i producentom elastyczności w uzgadnianiu warunków kontraktacji najlepiej dopasowanych do ich lokalnej sytuacji.
- **Polityka importowa.**
Wspólnie z innymi partnerami handlowymi UE powinna prowadzić odpowiedzialną politykę importową dla sektora cukru w negocjacjach na forum WTO, obejmującą zrównoważony ostateczny poziom ceł importowych oraz odpowiednią ochronę przed skrajną niestabilnością.
- **Swoboda eksportu.**
UE powinna mieć zdecydowanie taką swobodę eksportu, jak każdy inny region handlowy na świecie.
- **Udział WPR w budżecie.**
Konieczność zniesienia opłaty produkcyjnej.

Najistotniejsze kwestie dla branży cukrowniczej w najbliższej przyszłości

- **Projekt rozporządzenia MRiRW w sprawie warunków zakupu i dostawy buraków cukrowych**
- **Kształt WPR po 2013**
- **Nowe regulacje prawne dotyczące rynku cukru po 2014/2015**
(nowe mechanizmy zarządzania rynkiem, decyzja o utrzymaniu/zlikwidowaniu kwot produkcyjnych (jeśli tak to czy będzie okres przejściowy i na jak długo), regulacje dotyczące eksportu, itd.)
- **Negocjacje w ramach WTO**
- **Polityka handlowa UE (dalsze koncesje, i**
- ...

Dziękuję za uwagę

Marcin Mucha
Związek Producentów Cukru w Polsce